

ໂຄງການ ການຈັດຕັ້ງການປົກສາຫາລື ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນ້ຳ (BRIDGE)

ໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ: ແມ່ນ້ຳເຊກອງ, ເຊຊານ ແລະ ແຊປ້ອກ (ແມ່ນ້ຳ3S)

ສະພາບການທົ່ວໄປ

ແມ່ນ້ຳ ເຊກອງ ໃນ ສປປ ລາວ, ເຊຊານ ໃນຫວຽດນາ ແລະ ແຊປ້ອກ ໃນປະເທດກຳປູເຈຍ ເປັນ ແມ່ນ້ຳ ຊາຍແດນ ເຊື່ອມຕໍ່ແຫ່ງດຽວ ໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ. ຕາມການກ່າວ ຂານນັ້ນ ແມ່ນ້ຳທັງສາມສາຍນີ້ເປັນເຄື່ອງມືອັນສຳຄັນທາງ ດ້ານອຸທິກກະສາດໃນຂົງເຂດລຸ່ມແມ່ຂອງ ເຊິ່ງໄດ້ສະໜອງ ອັດຕາການໄຫຼເຖິງ 18% ໃນແຕ່ລະປີ

ອ່າງໂຕ່ງຂອງແມ່ນ້ຳທັງສາມສາຍນີ້ຍັງເປັນແຫຼ່ງສະບຽງ ອາຫານໃຫ້ກັບຄົນຈຳນວນຫຼາຍກວ່າ 3 ລ້ານຄົນ, ຫຼາຍກຸ່ມ ຄົນທີ່ອາໄສແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນນີ້ໂດຍກົງ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ໃນຂົງເຂດອາຊີ ໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ອ່າງໂຕ່ງ ມີທ່າແຮງສູງທາງດ້ານລະບົບຊົນລະປະທານ ແລະ ເຂື່ອນ ໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ,ແມ່ນ້ຳທັງສາມສາຍນີ້ກໍຍັງຈະມີບົດບາດອັນສຳ

ຄັນຕໍ່ກັບການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດຂອງໃນຂົງເຂດ ອ່າງໂຕ່ງ ແລະ ທັງໝົດ

ວິທີການຂອງໂຄງການ

ການຮ່ວມມືວຽກງານການຄຸ້ມຄອງແບບຂ້າມພົມແດນແມ່ນ ເປັນຫົວໃຈອັນສຳຄັນຕໍ່ກັບການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳທີ່ມີ ປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງຂອງແມ່ນ້ຳທັງສາມສາຍ ອົງການສາກົນ ເພື່ອການອະນຸລັກທຳມະຊາດ (IUCN) ພາຍໃຕ້ໂຄງການ ການຈັດຕັ້ງການປົກສາຫາລື ແລະ ການ ຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນ້ຳ (BRIDGE) ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະ ໜູນຈາກ ໂຄງການຮ່ວມມື ແລະ ການພັດທະນາ ປະເທດ ສະວິດເຊີແລນ (SDC), ມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນ ຂະບວນການຮ່ວມມືໃນຂົງເຂດຂອງແມ່ນ້ຳທັງສາມສາຍນີ້ ໂດຍການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດການຄຸ້ມ

ຄອງນ້ຳ ຜ່ານການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກສາຫາລື ກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ ຮ່ວມກັນ

ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ

ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໄດ້ກຳນົດ “ກົດກະຕິກາຂອງເກມ” ຕາມ ວິທີທີ່ນ້ຳໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດວິທີການ ຫຼື ແມ່ນແຕ່ ການບໍລິຫານຈັດການຊັບພະຍາກອນນ້ຳໄດ້ຮັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບຍືນຍົງ ຫຼືບໍ່. ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳທີ່ບໍ່ ມີປະສິດທິພາບຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດການຊຸດໂຊມ ແລະ ມີ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນນ້ຳເກີນຂອບເຂດ ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ, ການບໍລິຫານຈັດການ ບໍ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ການເຕີບ ໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ບໍ່ສາມາດປັບຕົວໄດ້ ແລະ ຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຍັງທຸກຍາກຕົກຢູ່ໃນ ພາວະຄວາມສ່ຽງຫຼາຍຂຶ້ນ.

ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໄດ້ມີການຈັດການຕາມ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ສະຖາບັນຕ່າງໆພາຍໃນປະເທດ. ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ທີ່ມີປະສິດທິພາບຕ້ອງໄດ້ອາໄສການຮ່ວມມືກັນຈາກບັນດາ ປະເທດທີ່ຮ່ວມໃຊ້ອ່າງໂຕ່ງທີ່ມີພົມແດນຕິດຕໍ່ກັນ.

ຈຸດປະສົງໃນຂົງເຂດແມ່ຂອງ

ຕະຫຼອດໄລຍະ 2 ທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ, ອ່າງໂຕ່ງແມ່ນ້ຳທັງ ສາມສາຍນີ້ເຮັດໃຫ້ເຫັນວ່າໄດ້ມີການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງ ປະຊາຊົນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມກໍໄດ້ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວ. ຍຸດທະສາດໄລຍະຍາວອັນເໝາະ ສົມເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຕໍ່ຈຳນວນ ປະຊາກອນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນ ແມ່ນມີ ຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ ເພື່ອຈັດການກັບຄວາມກົດດັນທີ່ກຳ ລັງເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການ ແບ່ງປັນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຢ່າງສະເໝີພາບ

ເພື່ອແນໃສ່ການສົ່ງເສີມການແລກປ່ຽນວິໄສທັດກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບຍືນຍົງໃນແມ່ນ້ຳທັງສາມ ສາຍນັ້ນ ອົງການ IUCN ກໍໄດ້ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການ

*ແມ່ນ້ຳເຊກອງໄຫຼຜ່ານປະເທດຫວຽດນາມ, ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ, ແມ່ນ້ຳເຊຊານ ໄຫຼຜ່ານ ຫວຽດນາມ ແລະ ກຳປູເຈຍ ແລະ ແມ່ນ້ຳເຊປ້ອກ ໄຫຼຜ່ານ ຫວຽດນາມ ແລະ ກຳປູເຈຍ

ພັດທະນາສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອສ້າງຄວາມຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງບັນດາປະເທດທີ່ມີພົມແດນຕິດຕໍ່ກັນຂອງແມ່ນ້ຳ ສາມສາຍ ໂດຍວິທີດັ່ງນີ້:

ການກຳນົດກອບວຽກງານສຳລັບການຈັດລຽງສະຖາບັນ ແລະ ການຮ່ວມມືກັນຊາຍແດນ

ກອບວຽກງານທີ່ສາມາດຂັບເຄື່ອນປະເທດທີ່ເໝາະສົມສຳ ລັບການຈັດລຽງສະຖາບັນ ກຳລັງໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ໃນ ເຂດອ່າງໂຕ່ງແມ່ນ້ຳເຊກອງ, ນ້ຳເຊຊານ ແລະ ນ້ຳເຊປ້ອກ

ເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້

ຂໍ້ມູນຈາກການວິເຄາະສະພາບການຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດເພື່ອເຕີມເຕັມຊ່ອງວ່າຄວາມຮູ້ນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຖືກ ໂຮບຮວມເຂົ້າໃນລະບົບຂໍ້ມູນຂອງອ່າງໂຕ່ງ ແລະ ແຜນທີ່ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ພູມສາດ (GIS) ແລະ ຍັງສາມາດ ເຂົ້າເຖິງຖານຂໍ້ມູນນີ້ໄດ້ດ້ວຍລະບົບຖານຂໍ້ມູນອອນລາຍ. ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກໍສາມາດນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນນີ້ ເປັນແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຄວາມຮູ້ໄດ້. ນອກຈາກນີ້ ໂຄງການຍັງກຳລັງສະໜັບສະໜູນໃນການປັບປຸງກອບວຽກ ງານລະຫວ່າງຊາຍແດນກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນລະບົບ ນິເວດຢູ່ໃນຂົງເຂດອ່າງໂຕ່ງແມ່ນ້ຳທັງສາມສາຍອີກດ້ວຍ

ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມເປັນເຈົ້າການ ແລະ ຄວາມອາດ ສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ

ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບແນວຄວາມຄິດການບໍລິຫານ ຈັດການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເຊັ່ນ: ຂະບວນການ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການແບ່ງ ປັນຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ການ ເຈລະຈາກ່ຽວກັບຂະແໜງນ້ຳໄດ້ຖືກນຳສະເໜີຕໍ່ກັບຜູ້ນຳ ແຕ່ລະປະເທດເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງກັນ ລະຫວ່າງການບໍລິຫານຈັດການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ການສົ່ງເສີມສະໜັບສະໜູນນະໂຍບາຍ

ໂຄງການ ການຈັດຕັ້ງການປົກສາຫາລື ແລະ ການ ຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນ້ຳ ໃນທົ່ວໂລກ

ໂຄງການ BRIDGE ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດ້ານ ແມ່ນ້ຳ ແລະ ທະເລຊາຍທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ພົມແດນລະຫວ່າງ ປະເທດ ທັງໝົດ 14 ແຫ່ງໃນຫ້າຂົງເຂດ ທົ່ວໂລກຄື: ພູເຂົາ ແອນດີສ (Andes), ແມ່ຂອງ ແລະ ມີໂຊອາເມຣິກາ (Mesoamerica) (ນັບຕັ້ງແຕ່ ໂຄງການເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 2011) ແລະ ຢູ່ພາກກາງ ແລະ ທາງທິດຕາເວັນຕົກຂອງ ອາຟຣິກາ ແລະ ຢູ່ທາງທິດຕາເວັນອອກ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງ ອາຟຣິກາ (ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2014).

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນລຸ່ມນີ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງດ້ວຍລະບົບອອນລາຍ:

- ຊຸດເຄື່ອງມືໂຄງການ ນ້ຳ ແລະ ທຳມະຊາດ (WANI):
  - ການແບ່ງປັນ: ການບໍລິຫານຈັດການນ້ຳຂ້າມພົມແດນ
  - ການເຈລະຈາ: ການບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງດ້ານນ້ຳ
  - ລະບຽບການ: ການປະຕິຮູບຊັບພະຍາກອນນ້ຳ
- ແມ່ນ້ຳເຊກອງ ໃນ ຫວຽດນາມ, ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ: ຂໍ້ມູນແຫຼ່ງໜັງສືການເຈລະຈາການບໍລິຫານຈັດການການໄຫຼຂອງນ້ຳ
- ແມ່ນ້ຳເຊກອງ (ຮູບເງົາສັ້ນກ່ຽວກັບແມ່ນ້ຳເຊກອງ)

ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ທີ່:

ທ່ານ ຣາຟາເອວ ກລີເມັດ
ພະນັກງານໂຄງການອາຊີໄສ, ນ້ຳ ແລະ ເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳ
E-mail: raphael.glemet@iucn.org
IUCN Asia Regional Office (ARO)

www.iucn.org/bridge   www.3sbasin.org

- ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອ່າງໂຕ່ງ ແມ່ນ້ຳເຊກອງ, ເຊຊານ ແລະ ເຊປ້ອກ
- ແມ່ນ້ຳເຊກອງ (ໜັງສືສັ້ນກ່ຽວກັບແມ່ນ້ຳເຊກອງ)

ກ່ຽວກັບອົງການ IUCN

ອົງການສາກົນ ເພື່ອການອະນຸລັກທຳມະຊາດ ຫຼື (IUCN, International Union for Conservation of Nature) ເປັນອົງການທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ສັງຄົມຄົ້ນພົບວິທີແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ກັບສະພາບແວດລ້ອມອັນຮີບດ່ວນທີ່ສຸດ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍຕ່າງໆ ດ້ານການພັດທະນາ.

ອົງການ IUCN ໄດ້ສຸມໃສ່ວຽກງານການສ້າງຄຸນຄ່າ ແລະ ການອານຸລັກທຳມະຊາດ, ຮັບປະກັນປະສິດທິພາບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ປັບໃຊ້ວິທີແກ້ໄຂບັນຫາຕາມທຳມະຊາດຕໍ່ກັບສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆທາງດ້ານດິນຟ້າອາກາດ, ສະບຽງອາຫານ ແລະ ການພັດທະນາ. ອົງການ IUCN ສະໜັບສະໜູນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າດ້ານວິທະຍາສາດ, ບໍລິຫານວຽກງານໂຄງການພາກສະໜາມຢູ່ທົ່ວໂລກ ແລະ ໄດ້ສ້າງຄວາມສຳພັນອັນແໜ້ນແຟ້ນກັບ ບັນດາລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ, ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ບັນດາບໍລິສັດຕ່າງໆ ໃນການພັດທະນາປັບປຸງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ຮູບແບບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ.

ອົງການ IUCN ເປັນອົງການຈັດຕັ້ງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເກົ່າແກ່ ແລະ ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຢູ່ໃນໂລກ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກຫຼາຍກວ່າ 1,200 ໃນນັ້ນປະກອບດ້ວຍ ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ແລະ ຊ່ຽວຊານອາສາສະໝັກ ຫຼາຍກວ່າ 15,000 ທ່ານ ຢູ່ໃນ 160 ປະເທດ.

ສຳນັກງານອົງການ IUCN ປະຈຳພາກພື້ນອາຊີ ແມ່ນຢູ່ບາງກອກ, ປະເທດໄທ ພ້ອມດ້ວຍບັນດາໂຄງການ ແລະ ສຳນັກງານຕິດຕໍ່ພົວພັນວຽກງານຢູ່ປະເທດ ບັງກະລະເທດ, ກຳປູເຈຍ, ຈີນ, ອິນເດຍ, ສປປ ລາວ, ເນປານ, ປາກີສຖານ, ສິລັງກາ, ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ.

www.iucn.org
www.iucn.org/asia
Facebook: iucn.asia Twitter: iucnasia